

Nr 208

Av herrar Carlsson i Huskvarna och Nilsson i Lönsboda, om vidgad rätt till ersättning från den allmänna sjukförsäkringen för tandvård.

1957 års tandvårdssakkunniga föreslog i sitt betänkande, SOU 1960: 1, att statsbidrag till den organiserade barntandvården, som enligt nu gällande bestämmelser bara utgår för tandvård som lämnas barn upp till 15 års ålder, skulle utsträckas att avse ytterligare en årsklass. Förslaget framställdes dock med viss tvekan, eftersom enligt de sakkunniga införandet av förtur för ännu en årsklass skulle komma att ytterligare uppluckra »principen att folktandvården skall stå öppen för alla åldrar och samhällsgrupper». Å andra sidan påpekade utredningen att det finns tandvårdsdistrikt som förfogar över personal i sådan omfattning, att man utan begränsning i övriga gruppers behandlingsmöjligheter kan klara förtur även för 16-åringar. De sakkunnigas ställningstagande hade även påverkats av det förhållandet, att skolplikten på allt fler håll i landet numera även omfattar åldersgruppen 16 år.

Kungl. Maj:t intog för sin del den ståndpunkten att någon generell rätt till statsbidrag även för 16-åringarna inte borde införas. I stället föreslog Kungl. Maj:t (statsverksprop. 1961, bil. 13, s. 344), vilket också blev riksdagens beslut, att medicinalstyrelsen skulle bemyndigas att i särskilda fall medgiva förtursrätt för 16—19-åringar. En förutsättning härför skulle dock vara att läkararbetskraft kunde ställas till förfogande.

För vår del finner vi det olyckligt att tandvårdssakkunnigas förslag i detta avseende inte blivit genomfört. Som de sakkunniga påpekat och som Kungl. Maj:t genom *sitt* ställningstagande också vitsordat, finns inom vissa tandvårdsdistrikt de erforderliga resurserna för en vidgad förtursrätt. Det är också rimligt att förutsätta att antalet sådana distrikt kommer att öka i och med genomförandet av de av 1961 års riksdag beslutade rekryteringsfrämjande åtgärderna. Det vore enligt vår mening därför en fördel att redan nu skapa de författningsmässiga förutsättningarna för en mera allmän utvidgning av förtursrätten till 16-åringarna. Att ännu många tandvårdsdistrikt saknar förutsättningar för att införa denna förtursrätt kan i och för sig inte åberopas som ett skäl emot den föreslagna författningsändringen. Inte heller när man på sin tid beslöt införa förtursrätt för 6—15-åringarna fanns inom alla tandvårdsdistrikt de personella resurserna för denna åtgärd. En generell rätt för tandvårdshuvudmännen att uppbära statsbidrag även för 16-åringarna kommer enligt vår mening att avsevärt påskynda och förenkla denna ur tandvårdssynpunkt mycket angelägna utvidgning av den avgiftsfria organiserade barn- och ungdomsvården.

Vidgad rätt till ersättning för tandvård

Enligt 14 § andra stycket i sjukförsäkringslagen kan ersättning för läkarvård utgå för vissa i särskild förteckning upptagna behandlingar. Ersättningen avser tand- och käkkirurgi, käkortopedi, käkproti samt behandling av annan svårare käkskada. Även viss rådföring och undersökning omfattas av denna ersättning. En förutsättning är dock att patienten behandlats på centralpoliklinik, tandläkarhögskola eller allmänt sjukhus. Liksom inom den allmänna sjukvården borde emellertid enligt vår mening också på detta område ersättning kunna utgå även om vederbörande behandlats av privatpraktiserande specialist. Vi föreslår därför, att grunderna för tandvårdsersättningen ändras i enlighet härmed.

Samtidigt vill vi föreslå att sådana medicinska preparat som användes inom tandvården enligt samma grunder som nu gäller för av annan läkare ordinerad medicin ersättes av sjukförsäkringen.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta

att statsbidrag till den organiserade (avgiftsfria) barntandvården skall utsträckas att omfatta tandvård som meddelas t. o. m. det kalenderår varunder barnet fyller 16 år,

att bestämmelserna i sjukförsäkringslagen ändras så att ersättning för i 14 § avsedd behandling även kan utgå när denna behandling utförts av privatpraktiserande specialister,

att av tandläkare ordinerad medicin ersättes av sjukförsäkringen enligt samma grunder som nu gäller för av annan läkare ordinerad medicin, samt

att åt utskottet uppdrages att utarbeta därför erforderlig författningstext.

Stockholm den 24 januari 1962

Henning Carlsson

i Huskvarna

Arvid Nilsson

i Lönsboda

Nr 209

Av fröken *Elmén m. fl.*, om arbetstidslag för hembiträden, m. m.

(Lika lydande med motion nr 171 i Första kammaren)

Stockholm den 24 januari 1962

Brita Elmén

Cecilia Nettelbrandt

Henning Carlsson